

แบบฝึกหัด

**ตอนที่ ๑. บทต่อไปนี้เป็นวชิวิภาคชนิดไหน และเป็นลำดับที่เท่าไรของการแปล
จงแปลโดยพยัญชนะมาให้ถูกต้อง**

๑. อตีเต หิ อิมสมิ อารามะ วสนโต เอโก ปณฺธิโต สามเณโร คามํ คโต สายณฺห
สมเย ปจฺจาคมิ ฯ

๒. โกสมปิยํ ปน ภทฺเท อุทฺเทน นาม ราชา รชฺชํ กาเรตฺวา หตฺถิกนฺตํ นาม สีปํ
ชานาติ ฯ

๓. เอกสมิํ หิ สมเย จนฺทปชฺโชโต นาม ราชา อุเทนํ หตฺถิรูปเกน วญฺเจตฺวา คณฺ
หิตฺวา ตํ มนฺตํ ทสฺสสิ น ทสฺสสีติ ปุจฺฉิ ฯ

๔. ติสฺสํ สาลายํ อายสฺมา ติสฺสภิกฺขุ ตํ สทฺทํ สุตฺวา กุทฺโธ ฯ

๕. เตปิ ภีตา พหุ ทารกา สีฆํ สีฆํ โอริยุห ปลายีสุ ฯ

๖. สวตฺถิยํ อนาถปิณฺฑิกสฺส นาม เสฏฺฐิโน สุมนาเทวํ นาม อีตา อภิรูปา อโหสิ ฯ

๗. ตสมิํ สมเย โกสมปิยํ ปณฺตโป นาม ราชา อโหสิ ฯ

๘. ราชคฺชนครสมิํ หิ ราชคฺหเสฏฺฐิโน เคเห อหิวดกโรโค อุปฺปชฺชติ ฯ

๙. คาถาปริโยสาเน จุฬปณฺธโก สห ปฏฺฐสมฺภิทาหิ อรหตฺตํ ปาปุณฺนิ ฯ

๑๐. เต กิร สตฺถุ สนฺติเก กมฺมฏฺฐานํ คเหตฺวา อรณฺณกวิหารํ ปวิสีสุ ฯ

ในตัวอย่างเหล่านี้ ให้นักเรียนฝึกแปลไปตามลำดับจนถึงบทขยายประธานก่อน
บทต่อไป อาจารย์พาแปลทีละประโยค และให้อาจารย์ตั้งคำถามแต่ละศัพท์ เช่น ถ้าม
ว่า อตีเต เป็น วชิวิภาคชนิดใด ศัพท์เดิมเป็นอย่างไร เป็นลิงค์ และ การันต์อะไร
แจกผสมนามิกวิภัตติตามแบบไหน เป็นลำดับที่เท่าไร ของการแปลเป็นต้น แล้วให้นักเรียน
แปลซ้ำเพื่อฝึกทักษะการแปล และทบทวนไวยากรณ์

เฉลยแบบฝึกหัดประกอบวิชาแปลมครเป็นไทย บทที่ ๒

(๕. ขยายประธาน)

ตอนที่ ๑ จงแปลประโยคต่อไปนี้ตามลำดับหลักการแปลมครเป็นไทย (เน้นฝึกแปลอาลปะนะ, นิบาตต้น ข้อความ, กาลสัดตมี)

(เนื่องจากมีนามศัพท์และกริยาศัพท์จำนวนมาก ให้นักเรียนเขียนเฉพาะคำแปลภาษาไทยเท่านั้นลงในใบตอบ ส่วนคำสั่งอื่นๆ ให้นักเรียนตอบในห้องเรียนกับอาจารย์)

๑. อตีเต หิ อิมสฺมี อาราเม วสนฺโต เอโก ปณฺหิโต สามเณโร คามํ คโต สายณฺหสมเย ปจฺจาคมิ ฯ
ดั่งจะกล่าวโดยย่อ ในกาลอันล่วงไปแล้ว อ.สามเณร ผู้ฉลาด รูปหนึ่ง ผู้อยู่ในอาราม นี้ ไปแล้ว
สู่บ้าน กลับมาแล้ว ในสมัยเป็นที่สิ้นไปแห่งวัน ฯ
๒. โกสมฺพิยํ ปน ภทฺเท อุเทโน นาม ราชา รชฺชํ กาเรตฺวา หตฺถิกนฺตํ นาม สิปฺปิ ชานาติ ฯ
แนะนำผู้เจริญ ก็ อ.พระราชฯ พระนามว่าอุเทน ในเมืองโกสัมพี ทรงยังบุคคล ให้กระทำแล้ว
ซึ่งความเป็นแห่งพระราชฯ ทรงรู้อยู่ ซึ่งศิลปะ ชื่อว่าหัตถิกันต์ ฯ
๓. เอกสฺมี หิ สมเย จนฺทปชฺไชโต นาม ราชา อุเทโน หตฺถิรูปเกน วญฺเจตฺวา คณฺหิตฺวา “ตํ มนฺตํ
ทสฺสสิ น ทสฺสสิตี ปจฺจํ ฯ”
ก็ ในสมัย หนึ่ง อ.พระราชฯ พระนามว่าจันทปชชีโต ทรงลงแล้ว ซึ่งพระราชฯพระนามว่าอุเทน
ด้วยรูปเปรียบแห่งช้าง จับแล้ว ถามแล้ว ว่า “อ.พระองค์ จักให้ ซึ่งมนต์ นั้น (หรือ หรือว่า)
จักไม่ให้” ดังนี้ ฯ
๔. ติสฺสํ สาลายํ อายสฺมา ติสฺสภิกฺขุ ตํ สทฺทํ สุตฺวา กุทฺโธ ฯ
อ.ภิกษุชื่อว่าติสสะ ผู้มีอายุ ในศาลา นั้น ฟังแล้ว ซึ่งเสียง นั้น โกรธแล้ว ฯ
๕. เตปิ ภีตา พหุ ทารกา สีฆํ สีฆํ โอริยุห ปลายีสุ ฯ
อ.เด็ก ท. มาก ผู้กลัวแล้ว แม่เห่ลานั้น ลงแล้ว พลัน พลัน หนีไปแล้ว ฯ
๖. สาวตฺถิยํ อนาถปิณฑิกสฺส นาม เสฏฺฐิโน สุมนาเทวี นาม ธิดา อภิรูปา อโหสิ ฯ
อ.ธิดา ชื่อว่าสุมนาเทวี ของเศรษฐี ชื่อว่าอนาถปิณฑิกะ เป็นผู้งดงาม ได้มีแล้ว ในเมืองชื่อว่าสาวต
ถี ฯ
๗. ตสฺมี สมเย โกสมฺพิยํ ปณฺตโป นาม ราชา อโหสิ ฯ
ในสมัย นั้น อ.พระราชฯ พระนามว่าปณตปะ ในเมืองชื่อว่าโกสัมพี ได้มีแล้ว ฯ

๘. ราชคหนครสุมิ หิ ราชคหเสฏฐิโน เคเห อหิวาตกโรโค อุปปชชติ ฯ

ก็ อ.อหิวาตกโรค ในเรือน ของเศรษฐีในเมืองชื่อว่าราชคฤห์ ย่อมเกิดขึ้น ในเมืองชื่อว่าราชคฤห์ ฯ

๙. คาถาปริโยसानะ จุฬปณฺณโก สห ปฏิสํภิทาหิ อรหตฺตํ ปาปุณฺนิ ฯ

ในกาลเป็นที่สุดลงรอบแห่งคาถา อ.พระจุฬปณฺณก บรรลุแล้ว ซึ่งความเป็นแห่งพระอรหันต์ กับ ด้วยปฏิสํภิทา ท. ฯ

๑๐. เต กิร สตุถุ สนฺติเก กมฺมฏฺฐานํ คเหตฺวา อรณฺณกวิหารํ ปวิสีสฺสุ ฯ

ได้ยินว่า อ.ภิกษุ ท. เหล่านั้น เรียบเอาแล้ว ซึ่งกรรมฐาน ในสำนัก ของพระศาสดา เข้าไปแล้ว สู่วิหารอันตั้งอยู่แล้วในป่า ฯ